

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
Факультет економіки та управління

Кафедра фінансів

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи
_____ (Жильцов О.Б.)
« _____ » _____ 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Фінансова статистика

для студентів

спеціальності 072 “Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок”

освітнього рівня першого (бакалаврського)

освітньої програми 072.00.01 “Фінанси і кредит”

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Код ЄДРПОУ 45307935
Програма № 12.82/24
Начальник відділу моніторингу якості освіти
Гусак
(підпис) (прізвище, ініціали)
« _____ » 20 24

Київ – 2024

Розробники:

Васечко Людмила Іванівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів

Викладачі:

Васечко Людмила Іванівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри (циклової комісії) фінансів

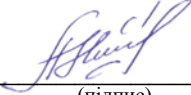
Протокол № 7 від 27.08.2024 р.

Завідувач кафедри (А.Ю. Рамський)
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми) 072.00.01“Фінанси і кредит”

(назва освітньої програми)

27.08.2024 р.

Керівник освітньої програми (А.В. Нечипоренко)
(підпис)

Робочу програму перевірено

27.08.2024 р.

Заступник директора/декана (О.О. Казак)
(підпис)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	Денна	заочна
Вид дисципліни	Вибіркова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	Українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	6 кредитів / 180 годин	
Курс	2	
Семестр	3	
Кількість змістових модулів з розподілом:	6	
Обсяг кредитів	6	
Обсяг годин, в тому числі:	180	
Аудиторні	84	
Модульний контроль	12	
Семестровий контроль		
Самостійна робота	84	
Форма семестрового контролю	Залік	

Мета дисципліни – формування у студентів системи теоретичних знань і практичних навичок використання статистичних методів аналізу економічних явищ і процесів у сфері фінансів на макро- і мікрорівні.

Завдання навчальної дисципліни: полягають у тому, щоб розкрити: суть і принципи побудови системи показників фінансової статистики, її місце та роль серед інших статистичних дисциплін; суть відсотків і відсоткових ставок; еквівалентність відсоткових ставок; зміни умов контракту; проблеми аналізу фінансових потоків; статистичний аналіз ринку цінних паперів; статистику державного бюджету; статистику кредиту; статистику платіжного балансу; статистику страхування; статистику грошового обігу; статистичний аналіз фінансових результатів підприємств.

Програмні компетентності:

1. Додаткові фахові компетентності спеціальності:

ДФК 1. Здатність до опанування практичних навичок статистичного аналізу економічних процесів у сфері фінансів, банківської справи та страхування, у нерозривному зв'язку з їх якісними характеристиками;

ДФК 4. Здатність аналізувати корпоративну, банківську інформацію та біржову інформацію.

2. Додаткові програмні результати навчання:

ДПР 1. Застосовувати статистичні методи аналізу державних фінансів, банківської та страхової діяльності, фондової біржі, цінних паперів та фінансів галузей і суб'єктів національної економіки.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- поняття та показники статистики державного бюджету, страхування, кредитування, статистики ощадних банків, грошового обігу, інвестиційної діяльності та статистики кінцевих результатів фінансової діяльності галузей національної економіки, зрозуміти складну взаємозалежність між цими показниками;
- основні етапи процесу статистичного аналізу фінансової сфери;

- методику та джерела одержання інформації про фінансову сферу;
- методику вивчення тенденцій та закономірностей, які складаються у співвідношенні первинних та кінцевих доходів населення, з одного боку, у складі та динаміці доходів та витрат, у фінансовому стані страхових та кредитних установ, у складі та русі грошової маси тощо;
- форми і порядок складання статистичної звітності, що допоможе їм у майбутній професійній діяльності свідомо аналізувати стан і тенденції сучасної економіки та перебіг соціально-економічних процесів в Україні.
- знання статистики дозволяють краще орієнтуватися в системі інформаційного забезпечення, дають можливість працювати за прийнятою в міжнародній практиці методологією ведення обліку і статистики.

вміти:

- виокремлювати фактори та показники, які достатньо повно характеризують фінансову систему;
- виявити закономірності та тенденції розвитку фінансового явища;
- прогнозувати за наявними даними можливий розвиток фінансового явища;
- використовувати методи проведення статистичних досліджень явищ і процесів суспільного життя;
- застосовувати систему показників фінансової статистики;
- здійснювати статичний аналіз в різних галузях економіки;
- проводити спеціально організовані статистичні дослідження;
- застосовувати комп'ютерну техніку при обробці статистичного матеріалу.

Для закріплення теоретичних знань і одержання необхідних навичок практичної роботи з оволодіння основними прийомами обробки статистичних даних, набуття навичок у техніці обчислення статистичних показників передбачено проведення практичних занять, на яких використовується звітна інформація бюджетних установ, підприємств, організацій і установ міста та області, а також статистичні матеріали Держкомітету статистики України.

Структура навчальної дисципліни
Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторна:					
		Лекції	Семинари	МКР	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1. ОСНОВИ ФІНАНСОВОЇ СТАТИСТИКИ							
Тема 1. Предмет метод і завдання фінансової статистики	11	2	2		-		7
Тема 2. Статистика фінансових обчислень	15	4	4		-		7
Модульний контроль	2	2					
Разом	28	6	6	2			14
Змістовий модуль 2. ВИДИ ФІНАНСОВОЇ СТАТИСТИКИ							
Тема 3. Статистика державного бюджету	15	4	4		-		7
Тема 4. Статистика грошового обігу	19	6	6		-		7
Модульний контроль	2	2					
Разом	36	10	10	2			14
Змістовий модуль 3. ВИДИ ФІНАНСОВОЇ СТАТИСТИКИ							
Тема 5. Статистика кредиту	30	8	8	-			14
Модульний контроль	2	2					
Разом	32	8	8	2			14
Змістовний модуль 4. ВИДИ ФІНАНСОВОЇ СТАТИСТИКИ							
Тема 6. Статистика ринку цінних паперів	26	6	6	-			14
Модульний контроль	2	2					
Разом	28	6	6	2			14
Змістовний модуль 5. ВИДИ ФІНАНСОВОЇ СТАТИСТИКИ							
Тема 7 Статистика страхування	26	6	6	-			14
Модульний контроль	2	2					
Разом	28	6	6	2			14
Змістовний модуль 6. ВИДИ ФІНАНСОВОЇ СТАТИСТИКИ							
Тема 8. Статистика фінансів підприємств	26	6	6	-			14
Модульний контроль	2	2					
Разом	28	6	6	2			14
Усього	180	42	42	12			84

Примітка: слід зазначати також теми, винесені на самостійне вивчення

Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. ОСНОВИ ФІНАНСОВОЇ СТАТИСТИКИ

ТЕМА 1. Предмет, методи і завдання фінансової статистики

Фінансова статистика – галузь соціально-економічної статистики. Фінанси та фінансові інститути як об'єкт статистичного вивчення. Предмет фінансової статистики. Завдання фінансової статистики. Система показників фінансової статистики. Макро- і мікроекономічні фінансові показники. Інформаційна база фінансової статистики.

Тема 2. Статистика фінансових обчислень

Сутність та завдання фінансово-економічних розрахунків. Поняття відсотків, відсоткових ставок та їхні види. Розрахунки простих відсотків. Розрахунки складних відсотків. Статистичне оцінювання фінансових платежів

Змістовний модуль 2. ВИДИ ФІНАНСОВОЇ СТАТИСТИКИ

Тема 3. Статистика державного бюджету

Сутність, значення та завдання статистичного вивчення державного бюджету. Поняття бюджетної класифікації. Види бюджетної класифікації. Статистичні методи аналізу показників державного бюджету. Основні статистичні показники бюджетних закладів. Основні джерела статистичної інформації про виконання Державного бюджету України.

Тема 4. Статистика грошового обігу

Поняття і соціально-економічне значення статистики грошового обігу. Предмет та завдання статистики грошового обігу. Система показників статистики грошового обігу: макроекономічні показники. Макроекономічні показники статистики грошового обігу. Статистичний аналіз купюрного складу грошової маси. Показники швидкості обігу грошової маси та їх статистичний аналіз. Статистичний аналіз структури і динаміки грошової маси та її впливу на рівень інфляції. Баланс доходів і витрат населення та його статистичний аналіз. Визначення загальної маси готівкових грошей в обігу та статистична характеристика її швидкості. Статистичне вивчення касових оборотів.

Змістовний модуль 3. ВИДИ ФІНАНСОВОЇ СТАТИСТИКИ

Тема 5. Статистика кредиту

Поняття кредиту та завдання його статистичного вивчення. Джерела статистичних даних про кредит.

Основні класифікації та групування, що використовуються у кредитній діяльності банків. Система статистичних показників кредиту. Статистичний аналіз своєчасності повернення банківських позик. Аналіз динаміки оборотності банківських позик. Статистична оцінка ефективності використання банківських позик підприємствами. Аналіз кредитних процентних ставок. Статистика довгострокового кредиту

Змістовний модуль 4. ВИДИ ФІНАНСОВОЇ СТАТИСТИКИ

Тема 6. Статистика ринку цінних паперів

Поняття ринку цінних паперів. Види цінних паперів. Система статистичних показників цінних паперів. Статистична оцінка цінних паперів та розрахунок їх доходності. Статистика фондових бірж та фондові індекси.

Змістовний модуль 5. ВИДИ ФІНАНСОВОЇ СТАТИСТИКИ

Тема 7. Статистика страхування

Сутність страхування та завдання статистичного вивчення. Система статистичних показників майнового страхування. Статистичне визначення тарифної ставки. Статистика особистого страхування. Особливості статистики страхування врожаїв сільськогосподарських культур. Система показників статистики державного соціального страхування.

Змістовний модуль 6. ВИДИ ФІНАНСОВОЇ СТАТИСТИКИ

Тема 8. Статистика фінансів підприємств

Предмет та завдання статистики фінансів підприємств. Статистичний аналіз фінансових результатів діяльності підприємств. Методика факторного аналізу валового прибутку. Статистичний аналіз прибутковості. Показники платоспроможності та фінансової стійкості підприємств. Статистичне вивчення оборотних активів.

Контроль навчальних досягнень

Система оцінювання навчальних досягнень студентів

№ з/п	Вид діяльності студента	Макс. кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4		Модуль 5		Модуль 6	
			Кількість	Максимальна кількість	Кількість	Максимальна кількість	Кількість	Максимальна кількість	Кількість	Максимальна кількість	Кількість	Максимальна кількість	Кількість	Максимальна кількість
1	Відвідування лекцій	1	3	3	5	5	4	4	3	3	3	3	3	3
2	Відвідування семінарських занять	1	3	3	5	5	4	4	3	3	3	3	3	3
3	Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	2	5	1	5	1	5	1	5	1	5
4	Робота на практичних (семінарських) заняттях	10	3	30	5	50	4	40	3	30	3	30	3	30
5	Виконання	25	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25

	модульної контрольної роботи												
Разом			71		90		78		66		66		66
Максимальна кількість балів:										437			
Розрахунок коефіцієнта:										437/100=4,37			

Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Бали
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I			
Основи фінансової статистики			
1	Предмет, метод і завдання фінансової статистики	7	5
2	Статистика фінансових обчислень	7	5
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II			
Види фінансової статистики			
3	Статистика державного бюджету	7	5
4	Статистика грошового обігу	7	5
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III			
Види фінансової статистики			
5	Статистика кредиту	14	5
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV			
Види фінансової статистики			
6	Статистика ринку цінних паперів	14	5
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ V			
Види фінансової статистики			
7	Статистика страхування	14	5
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ VI			
Види фінансової статистики			
8	Статистика фінансів підприємств	14	5
Разом		84	40

Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Поточний контроль за результатами виконання контрольних (модульних) робіт передбачає оцінювання теоретичних знань та практичних умінь і навичок, які студент набув після завершення вивчення навчального матеріалу змістовного модуля з дисципліни. Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в аудиторії.

Модульний контроль проводиться у формі контрольної роботи за кожним модулем. Контрольні (модульні) роботи включають тестування, відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань та ситуацій.

Сума балів, накопичених студентом за виконання модульних контрольних робіт свідчить про ступінь оволодіння ним програмою навчальної дисципліни на конкретному етапі її вивчення.

Критерії оцінювання модульного контролю з дисципліни наступні:

20-25 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, тестових та практичних завдань.

15-20 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

10-15 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

1-10 балів – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.

0 балів – не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Форми проведення та критерії оцінювання модульного контролю

Модулі	Теми дисципліни	Форма контролю	Максимальна сума балів
I	Теми 1, 2 згідно з тематичним планом дисципліни	контрольна робота	25 балів
II	Теми 3, 4 згідно з тематичним планом дисципліни	контрольна робота	25 балів
III	Теми 5 згідно з тематичним планом дисципліни	контрольна робота	25 балів
IV	Теми 6 згідно з тематичним планом дисципліни	контрольна робота	25 балів
V	Теми 7 згідно з тематичним планом дисципліни	контрольна робота	25 балів
VI	Тема 8 згідно з тематичним планом дисципліни	контрольна робота	25 балів

Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Семестровий контроль – залік. Виставляється на останньому занятті за кількістю набраних в семестрі рейтингових балів (в межах 100).

Шкала відповідності оцінок

Рейтингов а оцінка	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Значення оцінки
A	90-100	Відмінно — відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89	Дуже добре - достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81	Добре - в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74	Задовільно - посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68	Достатньо - мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання - незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу - досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

Навчально-методична карта дисципліни

Разом: 180 год., лекції – 42 год., семінарські заняття – 42 год., модульний контроль – 12 год., самостійна робота – 84 год.

Модулі	Основи фінансової статистики		Види фінансової статистики		Види фінансової статистики	Види фінансової статистики	Види фінансової статистики	Статистичний аналіз фінансового стану підприємств
Теми	1	2	3	4	5	6	7	8
Лекції	Предмет, метод і завдання фінансової статистики (1 б.)	Статистика фінансових обчислень (2 б.)	Статистика державного бюджету (2 б.)	Статистика грошового обігу (3 б.)	Статистика кредиту (4 б.)	Статистика ринку цінних паперів (3 б.)	Статистика страхування (3 б.)	Статистика фінансів підприємств (3 б.)
Семінарські заняття	Предмет, метод і завдання фінансової статистики (1 б.)	Статистика фінансових обчислень (2 б.)	Статистика державного бюджету (2 б.)	Статистика грошового обігу (3 б.)	Статистика кредиту (4 б.)	Статистика ринку цінних паперів (3 б.)	Статистика страхування	Предмет, метод і завдання фінансової статистики (1 б.)
Самостійна робота	Самостійна робота 10 балів		Самостійна робота 10 балів		Самостійна робота 5 балів	Самостійна робота 5 балів	Самостійна робота 5 балів	Самостійна робота 5 балів
Поточний контроль (вид, бали)	Модульна контрольна робота 1 25 балів		Модульна контрольна робота 2 (25 балів)		Модульна контрольна робота 3 25 балів	Модульна контрольна робота 4 25 балів	Модульна контрольна робота 5 25 балів	Модульна контрольна робота 6 25 балів
Залік	Загалом 437, коефіцієнт: $437/100=4,37$							

Рекомендовані джерела

Базова

1. Горкавий В.К. Статистика: підручник. Третє видання, перероблене і доповнене – К.: Алерта, 2020. – 644 с.
2. Карпенко Л. М. Статистика: навч. посіб. / Л. М. Карпенко. – Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2019. – 184 с.
3. Кремень В.М. Фінансова статистика: навч.посіб. /В.М. Кремень. О.І. Кремень. – К.: Центр учбової літератури, 2021. – 368 с.
4. Статистичний щорічник України за 2022 рік // За ред.. І.С. Вернера. – К.: Видавництво ТОВ «БУК-ДРУК», 382 с.
5. Фінансова статистика: підручник. / Чубка О.М., Скоропад І.С., Курило О.Б. – К.: Видавничий дім «Кондор», 2023. 212 с.

Допоміжна

1. Аберніхіна І. Г. Страхування життя як додаткове соціальне забезпечення / І. Г. Аберніхіна // Фінанси України. - 2023. - № 4. - С. 76-91.
2. Богдан Т. П. Бюджетні дефіцити і державний борг України під впливом шоків пандемії та повномасштабної агресії / Т. П. Богдан, І. В. Богдан // Фінанси України. - 2023. - № 5. - С. 7-29.
3. Гасанов С. С. Міжнародні стандарти статистики державного боргу та їх впровадження в систему управління державними фінансами України / С. С. Гасанов // Фінанси України. - 2023. - № 1. - С. 26-47.
4. Марценюк О.В., Руда О.Л. Діяльність страхових компаній в умовах воєнного стану та їх роль у післявоєнному відновленні України // Економіка. Фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики. – 2024. - №1. – С. 8-23.
5. Юшко С.В. Показники виконання бюджету: теоретичні та практичні аспекти / С.В. Юшко // Фінанси України – 2021. - №1. – С. 46-63.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Національної бібліотеки ім. В.І. Вернадського – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>
2. Офіційний сайт Національного банку України – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>
3. Наукова періодика України – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/portal/>
4. Офіційний сайт Наукової бібліотеки ім. М. Максимовича – Режим доступу: <http://www.library.univ.kiev.ua/>
5. Офіційний сайт наукової електронної бібліотеки періодичних видань НАН України – Режим доступу: <http://dspace.nbuv.gov.ua/>
6. Офіційний сайт Державного комітету статистики України – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>

Додаткові ресурси

Електронний навчальний курс: <https://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=22029>